

Granskning av näringslivsverksamheten

Rapport

Täby kommun

KPMG AB

2021-05-20

Antal sidor 18

Täby kommun
Granskning av näringslivsverksamheten

2021-05-20

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Styrdokument för näringslivsorganisationen	5
3.2	Ansvar och roller för näringslivsorganisationen	8
3.3	Gymnasie- och näringslivsnämndens ledning och styrning av näringslivsverksamheten	9
3.4	Uppföljning och återrapportering till gymnasie- och näringslivsnämnden	14

1 Sammanfattning

Vi har av Täby kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens näringslivsverksamhet. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Granskningens syfte har varit att bedöma om gymnasie- och näringslivsnämnden på ett tillfredsställande sätt leder, styr och följer upp näringslivsverksamheten och om näringslivsstrategin efterlevs på ett ändamålsenligt sätt.

Näringslivsorganisationen är organisatoriskt placerad under gymnasie- och näringslivsnämnden som ansvarar för att arbeta strategiskt med frågor rörande arbetsmarknad och näringsliv samt allmänt främja sysselsättning och näringslivet i kommunen.

Täby kommuns vision är att ha ett av Sveriges bästa företagsklimat. Kommunfullmäktige har antagit en näringslivsstrategi för 2019–2022 som ska bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling och tillväxt i näringslivet. Aktiviteter som ansluter till strategin har sammanställts i en handlingsplan för näringslivsutveckling.

Utifrån vår granskning kan vi konstatera att:

- efterlevnaden av näringsstrategin är ett långsiktigt arbete, inte bara för gymnasie- och näringslivsnämnden, utan även för kommunstyrelsen och andra nämnder som arbetar med näringslivsrelaterade frågor.
- det har genomförts ett antal aktiviteter för att förbättra företagsklimatet, öka antalet etableringar och arbetsplatser och ge befintliga företag goda förutsättningar att utvecklas m.m.
- det har skett en omorganisation våren 2021 gällande näringslivsverksamheten.
- näringslivsverksamheten har påverkats verksamhetsmässigt av effekter av Covid-19 och anpassningar har sett på olika sätt.
- gymnasie- och näringslivsnämnden har regelbundet fått information om näringslivsverksamheten och följt upp mål och indikatorer under 2020 och 2021.
- näringslivsverksamheten och hela kommunen har utmaningar framåt i och med att ambitionen i näringslivsstrategin är, att inom mandatperioden, ligga topp 5 i Svenskt Näringslivs ranking av kommunernas företagsklimat. Utfallet 2020 i årsredovisningen var 47:e plats och i verksamhetsplanen för 2021 är målet minst 10:e plats.

Vår sammanfattande bedömning är att gymnasie- och näringslivsnämndens ledning, styrning och uppföljning av näringslivsverksamheten i huvudsak är tillfredsställande.

Vi bedömer att:

- det finns ändamålsenliga och tillräckligt beslutade styrdokument för näringslivsorganisationen och näringslivsverksamheten. De är aktuella och innefattar strategier, mål och aktiviteter för näringslivsverksamheten att sträva mot och genomföra.

2021-05-20

- fr.o.m. april 2021 i nya organisationen finns goda förutsättningar att fortsätta att tydliggöra roller och ansvar för näringslivsverksamheten.
- nämndens ledning och styrning av det pågående arbetet att långsiktigt efterleva näringslivsstrategin är tillfredsställande.
- för att nå nämndsmålet och övriga mål/ambitioner inom mandatperioden för näringsverksamheten är det väsentlighet att mål och resurser harmonierar, d.v.s. att det finns ekonomiska och personella resurser för att kunna nå de mål som är beslutade.
- det sker ett aktivt arbete med att genomföra aktiviteterna i handlingsplanen. En uppföljning/aktivitet för 2021 är genomförd med status om aktiviteten är pågående eller genomförd.
- måluppfyllelsen för 2020 utifrån årsredovisningen är delvis tillfredsställande gällande näringslivsverksamhetens mål och tre indikatorer.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi gymnasie- och näringslivsnämnden att:

- följa upp effekter av omorganisationen för att säkerställa en tillfredsställande näringsverksamhet.
- säkerställa att mål och ekonomi harmonierar för att nå en tillfredsställande måluppfyllelse och stärka företagsklimatet m.m.
- det i protokollen tydligare framgår nämndens ledning och styrning av näringslivsverksamhetens utifrån erhållen information.
- i nämndens riskanalys framåt ta hänsyn till eventuella risker i internkontrollplanen kopplat till näringslivsverksamheten.

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Täby kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens näringslivsverksamhet. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Näringslivsorganisationen är organisatoriskt placerad under gymnasie- och näringslivsnämnden som ansvarar för att arbeta strategiskt med frågor rörande arbetsmarknad och näringsliv samt allmänt främja sysselsättning och näringslivet i kommunen.

Täby kommuns vision är att ha ett av Sveriges bästa företagsklimat. Kommunfullmäktige har antagit en näringslivsstrategi för 2019–2022 som ska bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling och tillväxt i näringslivet. Aktiviteter som ansluter till strategin har sammanställts i en handlingsplan för näringslivsutveckling.

Såväl strategin som handlingsplanen följs upp årligen inom den ordinarie uppföljningen av kommunens verksamheter.

Revisorerna bedömer att det kan finnas en risk att näringslivsstrategin inte efterlevs på ett ändamålsenligt och tillfredsställande sätt och att målen inte nås för näringslivsverksamheten i kommunen d.v.s. att bl.a. etableringar och arbetsplatser i kommunen inte ökar och befintliga företag inte ges tillräckliga förutsättningar att utvecklas.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet med granskningen har varit att bedöma om gymnasie- och näringsnämnden på ett tillfredsställande sätt leder, styr och följer upp att näringslivsverksamheten och om näringslivsstrategin efterlevs på ett ändamålsenligt sätt.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- Finns ändamålsenliga styrdokument för näringslivsorganisationen?
- Är ansvar och roller tydliga för näringslivsorganisationen?
- Efterlevs näringslivsstrategin på ett tillfredsställande sätt?
- Genomförs aktiviteter enligt handlingsplanen?
- Har tillräcklig uppföljning och återrapportering skett till gymnasie- och näringslivsnämnden?

Granskningen avser gymnasie- och näringslivsnämnden.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Näringslivsstrategi 2019–2022
- Handlingsplan för näringslivsutveckling
- Mål och budget för 2021
- Övriga aktuella styrdokument som är aktuella i granskningen

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Intervjuer/avstämningar med ansvariga politiker och tjänstemän.
- Genomgång av aktuella styrdokument, protokoll m.m.

Rapporten är faktakontrollerad av näringslivschef, kommundirektör, ordförande i gymnasie- och näringslivsnämnden samt övriga intervjuade.

3 Resultat av granskningen

3.1 Styrdokument för näringslivsorganisationen

3.1.1 Iakttagelser

De styrdokument som styr näringslivsverksamheten är reglementet för gymnasie- och näringslivsnämnden, nämndens verksamhetsplan för 2021, den av kommunfullmäktige beslutade näringslivsstrategin samt en handlingsplan som är antagen i kommunstyrelsen.

Från våra intervjuer framgår att det finns styrdokument som konkretiserar mål för verksamheten. Det framgår även att näringslivsstrategin samt handlingsplanen är relativt ”nya” och att aktiviteterna har tagits fram genom workshops för att ringa in vilka frågor som kändes relevanta i samarbete med tjänstemän, politiker och förvaltningen.

3.1.1.1 *Näringslivsstrategi 2019–2022*

Vi har tagit del av kommunens näringslivsstrategi som avser perioden 2019 – 2022 men tar sikte på de långsiktiga målen för Täby kommun. Aktiviteter som ansluter till strategin har sammanställts i en handlingsplan för näringslivsutveckling. Syftet med strategin är att tydliggöra kommunens strategiska inriktningar för att stärka företagsklimatet samt bidra till att antalet etableringar och arbetsplatser i kommunen ökar samtidigt som befintliga företag ges goda förutsättningar att utvecklas.

Enligt näringslivsstrategin ska Täby kommun utvecklas med fler arbetsplatser, attraktiva stadsmiljöer och utökad service. Ambitionen är att inom mandatperioden ligga topp 5 i Svenskt Näringslivs ranking av kommunernas företagsklimat. Det ska finnas goda förutsättningar att attrahera kunskaps- och tjänsteintensiva företag i kommunen och samarbetet mellan utbildning och akademi ska utökas. I syfte att stärka entreprenörskap, nyföretagande och näringslivets attraktionskraft i Täby verkar kommunen för ett innovationskluster.

3.1.1.2 *Handlingsplan för näringslivsutveckling*

Kommunen har även en handlingsplan för näringslivsutveckling som är en fristående bilaga till näringslivsstrategin. Medan strategin avser perioden 2019–2022 och beslutas av kommunfullmäktige så utgör handlingsplanen en konkretisering av strategin genom utpekande av aktiviteter.

Handlingsplanen tas inte upp för beslut i kommunstyrelsen årligen utan kommundirektören har ett uppdrag att löpande uppdatera och arbeta efter planen. För 2021 har handlingsplanen för 2019/2020 uppdaterats med aktiviteter för innevarande år.

Såväl strategin som handlingsplanen följs upp årligen inom den ordinarie uppföljningen av kommunens verksamheter.

3.1.1.3 Verksamhetsplan för 2021

Utifrån verksamhetsplanen för 2021 framgår mål och indikatorer samt budget för gymnasie- och näringslivsnämnden. Kommunfullmäktige har fastställt tre inriktningsmål som är gemensamma för alla nämnder. För styrning av gymnasie- och näringslivsnämndens verksamhet har nämnden mål och indikatorer. Måluppfyllelse vid årets slut och prognos för måluppfyllelse vid delårsuppföljning ska rapporteras till kommunfullmäktige.

För styrning av nämndens näringslivsverksamhet har kommunfullmäktige fastställt mål och indikatorer enligt nedan:

Inriktningsmål	Nämndmål	Indikator	Nämndens indikatorvärde
Det är tryggt och attraktivt att leva och verka i Täby	Det finns goda förutsättningar för företag i Täby kommun	Svenskt Näringslivs företagsklimatranking (Utfall 2019: plats 18, 2020: 47) Långsiktigt indikatorvärde år 2022: minst plats 5	minst 10
		Nöjd-kund-index i Stockholm Business Alliance och Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) servicemätning (Utfall 2018: 61, 2019:67)	minst 73
		Näringslivets uppfattning om Välkommen framtid bemötande och service (ny indikator) Uppföljning sker av Välkommen framtid.	minst 80 %
		Arbetsplatskvot eller antal arbetstillfällen/antal förvärvsarbetande (Utfall 2018: 73,4).	minst 73,7 %

Gymnasie- och näringslivsnämndens tillvägagångssätt för att åstadkomma önskad utveckling i de områden som har identifierats för kommunen som helhet redovisas i verksamhetsplanen. Inom utvecklingsområdet *kvalitet och effektivitet* framgår för näringslivsverksamheten att:

- Antalet arbetstillfällen i Täby kommun behöver bli fler. Det handlar om att såväl befintliga som nya företag ska ha möjlighet att utvecklas och växa. I kommunens näringslivsstrategi anges att för ny bebyggelse i stadskärnan ska principen "en bostad - ett arbetstillfälle" gälla.

2021-05-20

- Arbetet med att verka för att marknadsföra Täby som en attraktiv plats att etablera företag på fortskrider. Inom ramen för det pågående arbetet med att ta fram en ny översiktsplan för kommunen utreds olika alternativ för näringslivets utveckling. Syftet är att identifiera lämpliga platser och planera för verksamhetslokaler så att nya företag lätt ska kunna etablera sig och befintliga företag ska kunna utvecklas i kommunen.

Inom utvecklingsområdet *kommunikation, dialog, service och bemötande* framgår för näringslivsverksamheten att:

- Täbys ambition att inom mandatperioden bli en av landets fem mest företagsvänliga kommuner innebär att företagsperspektivet måste beaktas i alla kommunens verksamheter. Det gäller att planera så att företag som redan finns i Täby kan utvecklas samtidigt som nya företag ska attraheras. Kommunen ska också alltid erbjuda bästa möjliga service och bemötande.
- I kommunens näringslivsstrategi betonas krav på service och förståelse för företagarnas behov. Cirka 150 chefer och medarbetare från Täby kommun har därför under 2020 deltagit i SKR:s utbildning "Förenkla - helt enkelt". Lärdomarna från utbildningen implementeras just nu i den kommunala verksamheten och detta fortsätter under 2021. Det handlar om att skapa ökad förståelse för företagen och deras behov samt att utveckla och förbättra kommunikation och dialog med näringslivet.

Inom utvecklingsområdet *digitaliseringens möjligheter* framgår för näringslivsverksamheten att:

- Täby kommun ska bedriva modern myndighetsutövning, vilket innebär ett proaktivt agerande och att företag ska kunna få information, stöd och vägledning av kommunen. Det krävs samtidigt att kommunens digitala tjänster vidareutvecklas ytterligare. Den information på kommunens webbsida som riktar sig till företagare ska bli mer strukturerad och tydlig. Kommunen behöver även utveckla erbjudandet av e-tjänster, något som skulle underlätta för företagarna i hanteringen av sina ärenden och i kontakten med kommunen.
- Förmågan att leda verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering att stärkas under 2021. Systemverktyg utvecklas kontinuerligt för arbetet riktat mot såväl individ som näringsliv. Digitala verktyg förenklar kommunikationen.

3.1.2 Bedömning

Vi bedömer att det finns ändamålsenliga och tillräckliga beslutade styrdokument för näringslivsorganisationen och näringslivsverksamheten. De är aktuella och innefattar strategier, mål och aktiviteter för näringslivsverksamheten att sträva mot och genomföra.

3.2 Ansvar och roller för näringslivsorganisationen

3.2.1 Iakttagelser

I kommunens verksamhetsplan för 2021 framgår att gymnasie- och näringslivsnämnden ansvarar för frågor rörande arbetsmarknadsåtgärder och näringsliv i kommunen.

Idag ligger förvaltningen för näringslivsverksamheten under kommunledningskontoret. Näringslivsverksamheten har en näringslivschef samt en näringslivsutvecklare som ligger under chefen för avdelningen HR, kommunikation och näringsliv.

Den 1 januari 2021 började en ny organisation att gälla på samhällsutvecklingskontoret efter en stor omorganisation. Under 2020 fanns en näringslivsstrateg och en näringslivsutvecklare. Tjänsten som strateg omvandlas till utvecklare den 1 januari i år. 1 april 2021 flyttas näringslivsenheten från samhällsutvecklingskontoret till kommunledningskontoret. I samband med detta sker följande justeringar: biträdande näringslivschef blir istället näringslivschef och en vakant tjänst som näringslivsutvecklare avvecklas.

Under intervjuer med berörda tjänstemän inom näringslivsverksamheten framgår det att handlingsplanen har en struktur för ansvar och roller. Näringslivsverksamheten sammanställer och återrapporterar till nämnden.

Organisationen innan 1 januari 2021:

Rollerna som näringslivschefen och biträdande näringslivschef låg under samhällsutvecklingskontoret. Under kontorets strategiska avdelning och enhet för strategisk samhällsutveckling fanns rollerna som näringslivsstrateg och näringslivsutvecklare.

Organisationen från 1 januari 2021 och till 1 april 2021:

Rollen som näringslivschef var sammanslagen med samhällsutvecklingschefen.

Dagens organisation sedan 1 april 2021:

Se nedan.

- ✓ Täby kommun var rankad på plats nummer 3 i kommunalskatt enligt svenskt näringslivs ranking av lokalt företagsklimat 2020.
- ✓ Kommunen var rankad till första platsen i entreprenader enligt svenskt näringslivs ranking av lokalt företagsklimat 2020.
- ✓ Bland pendlingskommuner nära storstad (kommuner där minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun) rankas Täby kommun på placering 14 av 43.
- ✓ I totalrankingen för 2020 rankades Täby kommun på placering 47.
- ✓ Förändringen/skillnaden i rankingen från 2019 och till 2020 var -29 för Täby kommun.
- ✓ Den kategorin som Täby kommun rankades lägst i för 2020 var dialog mellan företag och kommunens beslutsfattare. Andra kategorier som kommunen rankades lågt i var kommunens information till företagen, kommunens service och bemötande, vägnät, tåg- och flygförbindelser, samt kommunala tjänstemäns attityder till företagande.
- [SKR Öppna jämförelser: företagsklimat 2020.](#)
- ✓ Täby kommun rankades på plats 138 (290) för NKI totalt med ett NKI-värde på 71.
- ✓ NKI per myndighetsområde: Brandskydd: 79 (85). Bygglov: 52 (56). Markupplåtelse: 76 (73). Miljö- och hälsoskydd: 69 (71). Livsmedelskontroll: 84 (73). Serveringstillstånd: - (84).
- ✓ NKI per serviceområde: Information: 70. Tillgänglighet: 70. Bemötande: 76. Kompetens: 75. Rättssäkerhet: 75. Effektivitet: 70.

3.3.1.2 Nuläge utifrån intervjuer

Från våra intervjuer framgår det att kommunen har förbättrat sitt NKI jämfört med tidigare år, som varit ett tydligt inringat område som verksamheten har lagt kraft på. Kommunen har förbättrat sina NKI-resultat trots de svårigheter pandemin har orsakat för näringslivet, som främst drabbat restauranger och serveringar. Kommunen har lagt fokus på att förenkla för företagen när det gäller lov och tillsynsfrågor inom olika tillsynsområden.

Det framgår även att den utbildning "Förenkla helt enkelt", där man tagit del av material från SKR och anpassat det tillsammans med Nacka kommun, varit framgångsrik och bidragit till att nå målen. I utbildningen tydliggörs att näringslivsfrågorna prioriteras för alla verksamheter.

De intervjuade tjänstemännen understryker att Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet i Sverige har ändrat ett antal variabler som har bidragit till ett sämre resultat för kommunen. En ny faktor kring "jobb i kommunen" gynnar kommuner med stora arbetsgivare (t.ex. sjukhus). Kommunen har fokus på att öka antal arbetsplatser genom att bidra till goda förutsättningar för företag inom alla samtliga storleksklasser.

Utöver att följa SKR och Svenskt Näringslivs rankingar genomförs egna kundundersökningar genom att prata med företagare direkt. Av intervjun framgår att man innan pandemin genomförde företagsbesök och hade återkommande fysiska träffar. Under pandemin har man genomfört motsvarigheten i digitalt format med regelbundna avstämningar med utsatta branscher. Kommunrepresentanter träffar även restauranger med Södra Roslagens Miljö- och hälsoskyddsnämnd (SRMH) för att hjälpa till att förstå de nya förhållningsreglerna som branschen behövt förhålla sig till.

3.3.1.3 Genomförande av aktiviteter enligt handlingsplanen

I vår intervju framgår det att de anser att aktiviteterna är pågående eller har genomförts enligt plan. Nedan redovisas status för 2021 på aktiviteterna som identifierats i handlingsplanen för näringslivsutveckling avsedd för 2019-2021.

Nr	AKTIVITETER <u>Strategiskt fokusområde</u> Service, bemötande och myndighetsutövning	Ansvarig för genomförande	År 2020	År 2021	Status
1	Införa fler e-tjänster i syfte att effektivisera och förstärka kommunens service.	KLK	X	X	Genomförd. En tidplan finns för införandet av nya e-tjänster. De första e-tjänsterna lanseras Q1 2021.
2	Bygglov skapar en handlingsplan för att effektivisera ärendeprocessen och förbättra kunddialogen.	SAM	X	X	Genomförd. Implementering av handlingsplanen pågår. Till exempel har tillgängligheten via telefon utökats och bygglov är en del av företagslotsen.
3	Tydligare information om avgifter – Södra Roslagens Miljö- och Hälsoskyddskontor.	KLK		X	Pågående. Informationen ska förbättras i flera steg, bland annat på hemsidan och i samband med fakturering.
Nr	AKTIVITETER <u>Strategiskt fokusområde</u> Kommunikation, marknadsföring och dialog	Ansvarig för genomförande	År 2020	År 2021	Status
4	Arbeta fram en marknadsföringsplan med syftet att aktivt attrahera fler företag till kommunen utifrån de områden där mark och lokaler görs tillgänglig.	KLK	X	X	Pågående. Sker i samarbete med Stockholm Business Alliance inom ramen för det befintliga partnerskapet.

5	Skapa en sammanhållen struktur över alla forum för dialog med näringslivet. Det gäller t.ex. ämnesspecifika träffar, små/stora företag, fastighetsägare m.fl.	SAM	X		Genomförd. En kartläggning har tagits fram och en struktur finns för kommunikation, dialog och träffar. Anpassas löpande efter behov.
6	Stärka informationen på hemsidan gentemot målgruppen företag.	KLK	X	X	Pågående. Mindre uppdateringar har gjorts och en större genomgång planeras.
Nr	AKTIVITETER <u>Strategiskt fokusområde</u> Utbildning och arbetsmarknad	Ansvarig för genomförande	År 2020	År 2021	Status
7	Starta arbetet med koncept och innehåll för ett framtida innovationskluster där akademi, utbildning och näringsliv kan samverka.	SAM	X	X	Pågående. Det fortsatta arbetet kommer huvudsakligen att bedrivas inom ramen för punkt 4, 12 och 14.
8	Löpande identifiera näringslivets behov och arbeta för en bättre matchning mot utbildningsutbudet regionalt.	UTB	X	X	Pågående.
9	Främja utbyte mellan alla skolor i Täby och näringslivet.	UTB	X	X	Pågående. Bland annat har Åva gymnasium samarbeten med lokala företag där det bland annat handlar om studiebesök, gästföreläsningar och praktik. Vidare stimulerar skolan elever att söka Tekniskprången, ett praktikprogram för elever med gymnasieexamen från naturvetenskaps- eller teknikprogrammet.
10	Skapa en målbild och plan för att fler elever ska kunna utveckla entreprenörskap i skolan.	UTB	X		Genomförd. Från och med läsåret 2021/2022 ges elever på alla program vid Åva gymnasium möjlighet att välja Ung företagsamhet.
11	Underlätta för etablering av skolor och förskolor genom samverkan mellan utbildningsföretag, fastighetsavdelningen på kommunen och fastighetsägare/byggaktör.	UTB	X	X	Pågående. En rad åtgärder har vidtagits för att arbeta med frågan mer proaktivt. Bl.a. pågår ett arbete med att se över verksamheter som bedrivs på fastigheter med tillfälliga bygglov.

Nr	AKTIVITETER Strategiskt fokusområde Stadsutveckling, trafik och infrastruktur	Ansvarig för Genomförande	År 2020	År 2021	Status
12	Utveckla en mer sammanhållen etableringsprocess som kommuniceras internt som externt.	SAM	X	X	Pågående. Ett forum för etableringsfrågor har grundlagts. Arbetsformen är under utveckling.
13	Ta fram en process för ett tydligt förfarande vid försäljning och upplåtelse av kommunal mark för verksamheter.	SAM	X		Genomförd. Nya riktlinjer för markanvisningar respektive exploateringsavtal har tagits fram och godkänts av kommunfullmäktige.
14	Kartlägga och planera för geografiska områden för näringslivets utveckling.	SAM	X	X	Pågående inom ramen för arbetet med översiktsplanen. En kartläggning har gjorts av samtliga verksamhetsområden i kommunen. Den ligger till grund för en analys av hur respektive område kan utvecklas. Översiktsplanen är nu ute på samråd.
15	Skapa en kommunikationsprocess för bygg- och trafikinformation till näringslivet.	SAM	X	X	Pågående. Översyn påbörjad med syfte att utveckla rutinen för hur man planerar arbeten, som innebär
					störningar för näringslivet, och hur de ska kommuniceras.
16	Arbeta fram en framkomlighetsstrategi med ett näringslivsperspektiv.	SAM	X	X	Genomförd. Beslutad vid kommunstyrelsens sammanträde 2021-02-22.
17	Näringslivsperspektivet ska särskilt beaktas i ärenden avseende kollektivtrafik, i kommunens egna projekt, vid delaktighet i externa projekt, remissvar m.m.	SAM	X	X	Pågående.

3.3.2 Bedömning

Vi konstaterar att efterlevnaden av näringsstrategin är ett långsiktigt arbete. 2020 har, och är fortfarande, ett mycket speciellt år med hänsyn till pandemin och inte likt något annat år jämförelsevis. Näringslivsverksamheten har påverkats verksamhetsmässigt av effekter av Corona-19 och anpassningar har skett på olika sätt.

Vi bedömer att nämndens ledning och styrning av det pågående arbetet att långsiktigt efterleva näringslivsstrategin är tillfredsställande.

Vi bedömer vidare att det sker ett aktivt arbete med att genomföra aktiviteterna i handlingsplanen och att en uppföljning/aktivitet är genomförd med status om aktiviteten är pågående eller genomförd.

3.4 Uppföljning och återrapportering till gymnasie- och näringslivsnämnden

3.4.1 Iakttagelser

I samband med granskningen har vi tagit del av protokoll från 2020 och 2021 för gymnasie- och näringslivsnämndens sammanträden där det framgår att nämnden har tagit emot information om näringslivsverksamheten av biträdande näringslivschef/näringslivschef.

Det framgår även att nämnden "tackar för informationen". Dock framgår inte vad nämnden har beslutat om för att följa upp och gå vidare med den givna informationen.

Det framgår av protokollen att nämnden tagit del av bl.a.:

- statusuppdatering över kommunens näringslivsarbete,
- lägesrapport över handlingsplanen för näringslivsutveckling,
- resultatet från Nöjd-Kund-Index och svenskt näringslivs ranking av det lokala företagsklimatet,
- hur kommunens stöd till företagen under pandemin har nyttjats,
- coronavirusets effekter på näringsliv och arbete i Täby,
- förändringar i handlingsplanen.

3.4.1.1 Lägesrapport till nämnd

Vi uppfattar att näringslivsverksamheten uppdaterar och återrapporterar till gymnasie- och näringslivsnämnden i samband med nämndens sammanträden. Dessa uppdateringar skickas även vidare till cheferna. Det framgår att återrapportering av handlingsplanen görs kvartalsvis till nämnd och att man strävar mot att regelbundet återrapportera vad som händer i kommunen i stort gällande näringslivsfrågorna. Var 14:e dag hålls avstämningar mellan förvaltning (näringslivschef) och nämnd (gymnasie- och näringslivsnämndens ordförande) där arbetet med näringslivsverksamheten återkopplas och följs upp med åtgärder.

Information/lägesrapport redovisades på nämnden den 18 mars 2021. Där redovisades statistik gällande näringslivsverksamheten. Nedan visas redovisningen för 2020:

Övergripande:

- 658 nya företag startade i Täby, vilket är en ökning med 13,8 % jämfört med 2019. Täby ligger därmed på plats 13 i Nyföretagarbarometern.
- 56 konkurser, oförändrat jämfört med 2019.

- I stort sett oförändrad omsättning i Täbys näringsliv jämfört med 2019.

Kommunikation och dialog:

- Tre fysiska träffar:
 - Tillväxtfrukost riktad till tillväxtföretag (15 deltagare).
 - Lunchträff i Täby park – så utvecklas näringslivet i Täby (47 deltagare).
 - Täby företagarträff (50 deltagare).
- Två digitala träffar:
 - Fokus på offentlig upphandling (35 deltagare).
 - Fokus på dialog om Täbys företagsklimat (43 deltagare).
- Nyhetsbrev och Facebook
 - Näringslivsnytt skickades ut 6 gånger under förra året och nådde nära 1500 prenumeranter per utskick.
 - Facebooksidan #Näringsliv Täby har knappt 400 följare och 1-3 inlägg per vecka.

Man redovisar även att stödpaket utökas och förlängs:

- Täby kommun har med anledning av den fortsatta utvecklingen av Covid-19 pandemin utökat och förlängt det lokala stödpaket som togs fram i mars 2020, som tillägg till de nationella stöden.
- Den 12 april fattade kommunfullmäktige beslut om att tillfälligt ta bort avgifterna för alkoholtillsynen under 2021, vilket för närvarande omfattar 53 serveringstillstånd.
- Under 2020 var det 9 restauranger som hade uteservering på kommunens mark och därmed utnyttjade stödet om avgiftsfri markupplåtelse för uteserveringar.
- Hittills 2021 har 6 restauranger ansökt om uteservering. Flera har redan öppnat och vill hålla öppet till oktober, vilket är längre än vanligt.

3.4.1.2 *Ekonomi*

I nämndens protokoll från 2021-04-19 rapporterades budgetuppföljning t.o.m. sista mars. Prognosen för gymnasie- och näringslivsnämnden år 2021 visar en positiv avvikelse med 15,6 mnkr, vilket motsvarar 4 % av budgeterade nettokostnader. Prognosen innehåller dels en positiv avvikelse med 15,1 mnkr inom gymnasie- och vuxenutbildningsverksamheten, dels en positiv avvikelse med 0,5 mnkr inom näringslivsverksamheten. Budget för näringslivsverksamheten för helåret är 4,5 mnkr och avvikelsen beror främst beror på lägre personalkostnader än budget.

3.4.1.3 *Internkontrollplan för 2021*

Nämnden har beslutat om en internkontrollplan för 2021 på sitt decembersammanträde 2020.

De risker som ska följas upp hanterar upphandling, statsbidrag, krishantering, sekretess, arbetsmiljöansvar, elever med behov av särskilt stöd och återsökning från migrationsverket.

3.4.1.4 Årsredovisning 2020

I årsredovisningen för 2020 presenteras måluppfyllelsen gällande beslutat mål och indikatorer för näringslivsverksamheten. Målet är "Det finns goda förutsättningar för företag i Täby kommun" bedömdes delvis uppfyllt/på väg att uppfyllas utifrån nedanstående indikatorers utfall.

Indikator	Utfall År 2018	Utfall År 2019	Utfall År 2020	Nämndens indikatorvärde	
Svenskt Näringslivs företagsklimatranking	30	18	47	minst 15	
Nöjd-kund-index i SBA/SKR:s servicemätning	61	67	71	minst 70	
Arbetsplatskvot eller antal arbetstillfällen/antal förvärvsarbetande	74,6	73,4	72,3	minst 74,6	

Verksamhetschefens kommentarer till resultatet

"Täby har ett gott företagsklimat och kommunen arbetar ständigt för att skapa bättre förutsättningar för företagande. Fokus under året har legat på att förstärka kommunens service och bemötande gentemot företagen samt skapa förutsättningar för ännu fler arbetsplatser i Täby."

"Kommunen har under året kartlagt potentiella platser för näringslivets utveckling så att befintliga Täbyföretag som växer har möjlighet att fortsätta utvecklas i kommunen. Samtidigt möjliggör det för etablering av nya företag som kan bidra till att kommunen fortsätter att utvecklas med kvalitet. Pandemin har haft stora effekter på näringslivet och åtgärder för att stötta särskilt drabbade branscher har prioriterats. Kommunen har arbetat för att upprätthålla en god digital dialog med företagen i en tid då det inte varit möjligt att träffas fysiskt."

Nämndens utvecklingsområden gällande:

✓ Kommunikation, dialog, service och bemötande

"Arbetet fortskrider med de aktiviteter och åtgärder som anges i kommunens handlingsplan för näringslivsutveckling. I början av året avslutades utbildningen "Förenkla - helt enkelt" som är SKR:s utbildning för kommuner som vill stärka sina relationer med näringslivet. Mätningar visar en positiv utveckling i kommunens service och bemötande gentemot näringslivet."

"Som ett led i att ytterligare förstärka service och bemötande lanserades i september företagslotsen. Det är en funktion som ska underlätta för företag som vill starta, utveckla eller förändra sin verksamhet.

Företagen har möjlighet att boka ett lotsmöte där kommunen samlat olika kompetenser. Företagaren får då råd och stöd anpassade utifrån deras egen frågeställning.”

✓ **Kvalitet och effektivitet**

”Kommunen arbetar kontinuerligt med att öka kvaliteten i de upphandlingar som görs. Sedan 2019 deltar kommunen i mätningen "Nöjd-Upphandlings-Index". Syftet med mätningen är att löpande följa upp hur kommunens service i samband med upphandlingar utvecklas i termer av kundupplevd kvalitet. Mätningen visar att Täby får ett relativt högt betyg jämfört med andra deltagande kommuner.”

”Ett nytt upphandlingssystem har implementerats under året, vilket i större utsträckning möjliggör digital hantering och en mer effektiv intern process. I förlängningen är förhoppningen att den digitala hanteringen ska underlätta anbudsgivningen och förhindra formaliafel.”

✓ **Digitaliseringens möjligheter**

”Arbetet med att ytterligare förbättra kommunens hemsida pågår samtidigt som möjligheten till fler e-tjänster för företagare ses över. Covid-19-pandemin har även krävt anpassningar i hur kommunen möter företagen. Flera digitala företagsträffar har därför arrangerats och dialog har skapats med digitala hjälpmedel.”

✓ **Hållbar utveckling**

”Under året har det, parallellt med framtagandet av en ny översiktsplan, pågått ett arbete med att peka ut nya platser för näringslivets utveckling. Syftet är att kunna möta efterfrågan på mark från de Täbyföretag som utvecklas samt att ha en större beredskap vid kommande förfrågningar.

Ett större utbud av arbetsplatser i kommunen är en förutsättning för en hållbar utveckling och kan leda till minskat behov av arbetspendling, ökad livskvalitet och ett bättre serviceutbud för kommunens invånare.”

”För att bidra till att livskraftiga företag kan klara sig genom krisen och behålla sina anställda har kommunen tillhandahållit olika typer av stöd till näringslivet i samband med covid-19. Det handlar exempelvis om förlängda betalningstider och att kommunen inte tagit ut någon avgift i samband med upplåtelse av offentlig plats för uteserveringar.”

3.4.2 **Bedömning**

Utifrån dokumentstudier, protokoll och intervjuer konstaterar vi att gymnasie- och näringslivsnämnden regelbundet fått information om näringslivsverksamheten och följt upp mål och indikatorer under 2020 och 2021. Vi bedömer att måluppfyllelsen för 2020 utifrån årsredovisningen är delvis tillfredsställande gällande näringslivsverksamhetens mål och tre indikatorer. För att nå nämndsålet och övriga mål/ambitioner inom mandatperioden för näringsverksamheten är det väsentligt att mål och resurser harmonierar.

Täby kommun
Granskning av näringslivsverksamheten

2021-05-20

Vi konstaterar att det i nämndens protokoll inte framgår inte vad nämnden har beslutat om för att följa upp och gå vidare med den givna informationen. Vi rekommenderar att det i protokollen tydligare framgår nämndens ledning och styrning av näringslivsverksamhetens utifrån erhållen information.

Datum som ovan

KPMG AB

Micaela Hedin
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.